

NOTAT Ny teknologi 2023

I perioden 12. til 21. december 2023 har DSR Analyse og MEGAFON gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemmerne af Dansk Sygeplejeråds medlemspanel. Samlet deltog 1.232 panelmedlemmer i undersøgelsen, hvilket svarer til en svarprocent på 62 pct. Data er vægtet. Dette notat handler om beskæftigede sygeplejerskers oplevelser med brug af ny teknologi på deres arbejdsplads.

Hovedresultater

- 51% af sygeplejerskerne anvender ny teknologi i forbindelse sygeplejen på deres arbejdsplads. Særligt brugen af apps på smartphones er udbredte, dem angiver knap hver fjerde at bruge. Efterfulgt af skærmkonsultationer (21%) og brug af wearables (sensorer og bærbar teknologi) (18%).
- Blandt sygeplejerskerne, der anvender ny teknologi, oplever 28%, at de ikke har fået den tilstrækkelige oplæring i at anvende den nye teknologi.
- 40% af sygeplejerskerne er enige eller delvist enige i, at ny teknologi og digitale løsninger har øget kvaliteten af behandlingen/sygeplejen. Samtidig er 38% enige eller delvist enige i, at anvendelsen understøtter kerneopgaven for sygeplejersker.
- Hver fjerde af sygeplejerskerne, der anvender ny teknologi i forbindelse med sygeplejen på deres arbejde, oplever at den udgør en barriere for udøvelse af professionel sygepleje på deres arbejdsplads. Lidt over halvdelen (51%) oplever ikke, at det udgør en barriere. Resten har svaret ved ikke eller, at spørgsmålet ikke er relevant for dem.

Sygeplejerskerne anvender ny teknologi i forbindelse med deres arbejde

Lidt over halvdelen (51%) af sygeplejerskerne, anvender ny teknologi i forbindelsen med sygeplejen på deres arbejdsplads. Lidt flere kommunale (57%) end regionale sygeplejersker (49%) angiver at anvende ny teknologi.

Knap hver fjerde sygeplejerske (24%) anvender smartphone apps, mens lidt over hver femte (21%) holder skærmkonsultationer. 18% anvender sensorer og bærbar teknologi, 7% anvender PRO-data, mens 8% bruger andre teknologier i borgernes hjem. Endeligt angiver 11%, at de anvender andre nye teknologier end de ovenstående, de er blevet bedt om at uddybe deres svar. Det har flere gjort, blandt andet giver flere udtryk for, at de anvender spørgeskemaer, AI, telemedicin og medicinrobotter/ medicinkarusseller, mens andre bruger VR i forbindelse med undervisning.

Tabel 1. Anvender du ny teknologi i forbindelse med sygeplejen på din arbejdsplads? (sæt flere kryds)

	KL	DR	Alle
Ja i alt	57%	49%	51%
Ja, smartphone apps (i kommunikation med pt og til fagprofessionelle)	32%	23%	24%
Ja, skærmkonsultationer	25%	18%	21%
Ja, sensorer og bærbar teknologi (wearables)	20%	19%	18%
Ja, PRO-data	2%	10%	7%
Ja, andre teknologier i borgerens hjem fx monitorering af kliniske værdier, selvhjælpsprogrammer	13%	6%	8%
Ja, andre nye teknologier (uddyb gerne)	9%	13%	11%
Nej	27%	36%	33%
Ved ikke	8%	10%	9%
Ikke relevant	7%	5%	7%
Antal	277	727	1111

Anm: Alle beskæftigede sygeplejersker i panelet (N=1111). Procenterne summer ikke til 100, da det har været muligt at sætte flere kryds. Alle kolonnen indeholder også privatansatte og statsligt ansatte sygeplejersker. Kilde DSR analyse/megafon.

Det fremgår af tabel 2, at 62% af sygeplejerskerne, der anvender ny teknologi i forbindelse med sygeplejen på deres arbejde angiver, at de har modtaget tilstrækkelig oplæring og introduktion til at anvende den nye teknologi. 28% angiver, at de ikke har modtaget tilstrækkelig oplæring og

introduktion, andelen er større i kommunerne (38%) end i regionerne (25%). De resterende 11% har svaret, at de ikke ved, om de har modtaget den tilstrækkelige oplæring og introduktion.

Tabel 2. Har du modtaget tilstrækkelig oplæring og introduktion til at anvende ny teknologi i forbindelse med sygeplejen på din arbejdsplads?

	KL	DR	Alle
Ja	51%	66%	62%
Nej	38%	25%	28%
Ved ikke	12%	9%	11%
Antal	160	357	569

Anm: Alle beskæftigede sygeplejersker i panelet, der har angivet, at de anvender ny teknologi i forbindelse med sygeplejen på deres arbejde (n=569). Der er statistisk signifikant forskel på sektorerne. Kilde DSR analyse/megafon.

Tabel 3, viser at 40% af de adspurgte sygeplejersker er enige (11%) eller delvist enige i, at de generelt oplever, at anvendelsen af ny teknologi og digitale løsninger har øget kvaliteten af behandlingen/sygeplejen, hver fjerde (25%) angiver hverken/eller, mens 12% er uenige (6%) eller delvist uenige (6%). 14% har svaret ved ikke, mens de sidste 9% angiver, at spørgsmålet ikke er relevant for dem.

Tabel 3. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Generelt oplever jeg, at anvendelsen af ny teknologi og digitale løsninger har øget kvaliteten af behandlingen/sygeplejen?

	KL	DR	Alle
Enig	8%	12%	11%
Delvist enig	26%	30%	29%
Hverken/eller	27%	26%	25%
Delvist uenig	6%	6%	6%
Uenig	7%	5%	6%
Ved ikke	14%	14%	14%
Ikke relevant	12%	7%	9%
Antal	277	727	1112

Anm: Alle beskæftigede sygeplejersker i panelet (n=1112). Der er statistisk signifikant forskel på sektorerne. Kilde DSR analyse/megafon.

Sygeplejerskerne er også blevet spurgt ind til, om de oplever, at den nye teknologi og digitale løsninger understøtter kerneopgaven for sygeplejersker. Deres svar fremgår af tabel 4. 38% er enige (11%) eller delvist enige (27%) i, at de generelt oplever, at anvendelsen af ny teknologi og digitale løsninger understøtter kerneopgaven for sygeplejersker, 26% angiver hverken/eller, mens 14% er uenige (6%) eller delvist uenige (8%). 13 har svaret ved ikke, mens 9% ikke oplever, at spørgsmålet er relevant for dem.

Tabel 4. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Generelt oplever jeg, at anvendelsen af ny teknologi og digitale løsninger understøtter kerneopgaven for sygeplejersker?

	KL	DR	Alle
Enig	9%	12%	11%
Delvist enig	32%	25%	27%
Hverken/eller	21%	29%	26%
Delvist uenig	8%	8%	8%
Uenig	6%	6%	6%
Ved ikke	13%	13%	13%
Ikke relevant	12%	6%	9%
Antal	277	728	1114

Anm: Alle beskæftigede sygeplejersker i panelet (n=1114). Der er statistisk signifikant forskel på sektorerne. Kilde DSR analyse/megafon.

De af sygeplejerskerne, som i spørgsmålet fra tabel 1 angiver, at de anvender ny teknologi i forbindelsen med sygeplejen på deres arbejde, er også blevet spurgt, om de oplever, at teknologien udgør en barriere for udøvelse af professionel sygepleje på deres arbejdsplads, svarfordelingen kan ses i tabel 5. Hver fjerde sygeplejerske, som anvender ny teknologi, oplever at det udgør en barriere.

Andelen er lidt mindre i kommunerne (23%) end i regionerne (27%). Samtidig angiver over halvdelen (53%), at de ikke oplever, at teknologien udgør en barriere.

Tabel 5. Har du oplevet, at ny teknologi udgør en barriere for udøvelse professionel sygepleje på din arbejdsplads?

	KL	DR	Alle
Ja	23%	27%	25%
Nej	53%	52%	53%
Ved ikke	19%	20%	19%
Ikke relevant	4%	1%	2%
Antal	159	358	569

Anm: Alle beskæftigede sygeplejersker i panelet, der har angivet, at de anvender ny teknologi i forbindelse med sygeplejen på deres arbejde (n=569). Der er statistisk signifikant forskel på sektorerne. Kilde DSR analyse/megafon.

Ny teknologi som barriere for udøvelse af professionel sygepleje

Sygeplejerskerne, der oplever, at den nye teknologi udgør en barriere for udøvelse af professionel sygepleje, er blevet bedt om at uddybe deres svar, det har 97 gjort. Flere nævner forhold som ringere relationer til borgere/patienter, IT-problemer og systemnedbrud, udfordringer med især ældre borgere, der ikke er IT-kyndige, samt at journaliseringen i IT-systemer sker på bekostning af plejen.

Hvad angår relationen til borgeren nævner flere, at det bliver sværere at skabe en tryk relation med borgere over en skærm.

"Det er svært at opbygge en relation via skærm" – Regional sygeplejerske

Ligesom mangel på fysisk tilstedeværelse sammen med borgeren eller i borgerens hjem, kan øge risikoen for at overse væsentlige forhold, der kan være afgørende for borgers sundhed.

"At man lige pludseligt ikke kommer fysisk i hjemmet og opdager de mange små detaljer, som man kun opdager ved et fysisk besøg" – Kommunal sygeplejerske

"Det kan være svært at lave en ordentlig vurdering af borger gennem en skærm. Der er meget man ikke kan se, lugte, mærke" – Kommunal sygeplejerske

"Det er psykiatriske patienter (ambulant), og skærmkontakt er ikke samme observationsmulighed som personlig kontakt" – Privat sygeplejerske

I forhold til systemnedbrud og it-problemer, strækker eksemplerne sig fra upræcise tolkninger på tolkeapps til tidsspild på at logge ind og deciderede nedbrud.

"Der er utrolig meget teknologi, der skal fungere for, at man i hjemmeplejen og sygeplejen kan udføre sit arbejde: cura Care, cura plan, FMK, elektronisk booking af bil, elektronisk lås til borgers dør, vejvisning på mobilen, nødkaldssystem. Hvis blot et system svigter, kan vi blive låst. Der er brug for en rigtig god support på alle disse systemer, så man kan få pålidelig hjælp, også i vagter." – Kommunal sygeplejerske

Derudover har flere givet udtryk for, at nogle borgere bliver udfordret af den nye teknologi.

"Ældre som har fravalgt/ikke har kompetence til at anvende digitale forløbsguides som app på en smartphone" – Kommunal sygeplejerske

"Mange ældre har godt styr på IT-løsninger, men mange har ikke, og de bliver frustrerede over ikke at kunne finde rundt i IT verdenen. Bare at skulle finde ud af at booke en tid til blpr tagning [red. blodprøvetagning] kan være et stort problem /udfordring." – Regional sygeplejerske

De digitale journalisering- og dokumentationssystemer bliver også af nogle opfattet som særligt tidskrævende.

"ALT for meget fokus på at kikke på skærme og ISÆR en meget stor øgning af arbejdet med at REGISTRERE data, der i den grad tager fokus fra vitale observationer af patienten. Der bliver mere og mere registrering (trods meget politisk tale om at registreringsarbejde skal ned) og udstyret kræver mere og mere tid til indstillinger og sikkerhedstjek." – Kommunal sygeplejerske

Mens andre oplever, at systemerne ikke er bygget op til at kunne omfavne sygeplejens menneskelige værdier.

"Jeg savner at skrive og se hvad andre har skrevet- der ligger meget refleksion gemt i at skrive. Jeg savner at dokumentere de bløde værdier og det faglige skøn. Hvordan har patienten det egentlig. Hvordan kan han /hun støttes menneskeligt. Jeg savner samarbejde med læger, stuegang. I dag laver alle hver sit- på sundhedsplatformen og tiden er så presset. Sundhedsplatformen er et positivistisk arbejdsredskab - hvor alt skal klikkes af og er ikke bygget op om sygeplejens værdier" – Regional sygeplejerske